

18. nóv. 2009

**REGLUR
VERÐBRÉFASKRÁNINGAR ÍSLANDS HF.**

EFNISYFIRLIT

1 ALMENN ÁKVÆÐI.....	- 1 -
1.1 LAGA- OG REGLUGERÐARGRUNDVÖLLUR.....	- 1 -
1.2 GILDISTAKA, BIRTING OG BREYTINGAR	- 1 -
1.3 SKILGREININGAR OG SKAMMSTAFANIR	- 1 -
2 REIKNINGSSTOFNANIR	- 4 -
2.1 REGLUR UM AÐILD	- 4 -
<i>Umsókn.....</i>	- 4 -
<i>Skilyrði aðildar.....</i>	- 5 -
<i>Aðild að ábyrgðarsjóði eða yfirlýsing uppgjörsaðila .....</i>	- 5 -
<i>Vanefndir.....</i>	- 5 -
<i>Lok aðildar .....</i>	- 6 -
2.2 AÐGANGUR AÐ KERFI VS	- 6 -
<i>Almenn atriði.....</i>	- 6 -
<i>Hugbúnaður o.fl. ....</i>	- 7 -
<i>Aðgangsheimild.....</i>	- 7 -
<i>IP-vistföng .....</i>	- 8 -
<i>Afstemmingar .....</i>	- 8 -
<i>Annað .....</i>	- 8 -
2.3 RÉTTINDI OG SKYLDUR.....	- 9 -
<i>Stofnun VS-reiknings .....</i>	- 9 -
<i>Safnskráning.....</i>	- 9 -
<i>Lokun VS-reiknings .....</i>	- 10 -
<i>Milliganga um eignarskráningu.....</i>	- 10 -
<i>Könnun á eignastöðu.....</i>	- 11 -
<i>Rannsóknar- og skráningarskylda .....</i>	- 11 -
<i>Skráning framsals.....</i>	- 11 -
<i>Skráning veðréttinda o.fl. ....</i>	- 12 -
<i>Aflétting réttinda .....</i>	- 12 -
<i>Beiðni um eignarskráningu vísað frá .....</i>	- 12 -
<i>Eignarskráning til bráðabirgða .....</i>	- 12 -
<i>Tilkynning til allra hlutaðeigandi aðila um eignarskráningu.....</i>	- 12 -
<i>Leiðrétting á eignarskráningu.....</i>	- 13 -
<i>Varðveisla gagna.....</i>	- 13 -
<i>VS-reikningsyfirlit .....</i>	- 13 -
<i>Afmáning réttinda.....</i>	- 13 -
<i>Aðgangur að VS-reikningum á nafni látinna einstaklinga eða óskráðra lögaðila.....</i>	- 14 -
<i>Látnir einstaklingar.....</i>	- 14 -
<i>Óskráðir aðilar.....</i>	- 14 -
3 ÚTGÁFA RAFBRÉFA O.FL.	- 14 -
3.1 ALMENN ÁKVÆÐI	- 14 -
<i>Alþjóðleg auðkenni á verðbréfum .....</i>	- 14 -
3.2 ÚTGÁFA RAFBRÉFA	- 15 -
<i>Umsókn.....</i>	- 15 -
<i>Ábyrgð á útgáfu.....</i>	- 15 -
<i>Útgáfufferli .....</i>	- 15 -

3.3 RAFRÆN SKRÁNING VERÐBRÉFA	- 16 -
<i>Innköllun</i>	- 16 -
<i>Skrifleg tilkynning</i>	- 16 -
<i>Skráning veðréttar við rafræna skráningu verðbréfa</i>	- 16 -
<i>Hlutabréf</i>	- 16 -
<i>Skuldabréf</i>	- 16 -
<i>Hlutdeildarskírteini</i>	- 17 -
3.4 AÐGERÐIR ÚTGEFANDA	- 17 -
<i>Arðgreiðslur</i>	- 17 -
<i>Greiðslur vegna skuldabréfa</i>	- 18 -
<i>Réttindadagur</i>	- 18 -
<i>Hækkun hlutafjár</i>	- 18 -
<i>Útgáfa jöfnunarhluta</i>	- 18 -
<i>Lækkun hlutafjár</i>	- 19 -
<i>Samruni félaga</i>	- 19 -
<i>Skipting félags</i>	- 19 -
<i>Aðrar aðgerðir</i>	- 19 -
3.5 AÐGANGUR ÚTGEFANDA AÐ UPPLÝSINGUM.....	- 20 -
3.6 LOK SKRÁNINGAR.....	- 20 -
4 UPPGJÖR VIÐSKIPTA.....	- 20 -
4.1 UPPGJÖR VIÐSKIPTA	- 20 -
<i>Almenn ákvæði</i>	- 20 -
<i>Greiðsluuppgjör viðskipta, sbr. Viðauka II um verklag vegna uppgjörs verðbréfavíðskipta, dags. 25. ágúst 2009 og breytingar við Viðauka II, dags. 16. sept. 2009.</i>	- 21 -
<i>Eignauppgjör viðskipta, sbr. Viðauka I um TRS kerfi VS og Viðauka II um verklag vegna uppgjörs verðbréfavíðskipta, dags. 25. ágúst 2009 og breytingar við Viðauka II, dags. 16. sept. 2009.</i>	- 21 -
<i>Vanefndir</i>	- 22 -
5 ÝMIS ÁKVÆÐI.....	- 23 -
5.1 FJÁRFESTAR	- 23 -
5.2 VEITING UPPLÝSINGA Í HAGTÖLUSKYNI	- 23 -
5.3 KAUPHALLIR	- 23 -
6 VIÐAUKI I.....	- 1 -
7 VIÐAUKI II.....	- 1 -
8 VIÐAUKI III	- 1 -

1 Almenn ákvæði

1.1 Laga- og reglugerðargrundvöllur

- 1.1.1 Reglur þessar grundvallast á lögum um rafræna eignarskráningu verðbréfa, nr. 131 frá 1997, ásamt síðari breytingum, (hér eftir lög nr. 131/1997) og reglugerð um rafræna eignarskráningu verðbréfa í verðbréfamíðstöð, nr. 397/2000 (hér eftir reglugerð nr. 397/2000), sem sett er á grundvelli þeirra.

1.2 Gildistaka, birting og breytingar

- 1.2.1 Reglur þessar taka gildi við staðfestingu stjórnar VS. Stjórn VS tekur ákvörðun um breytingar á reglum þessum og viðaukum við þær. Breytingar skulu tilkynntar, eftir því sem unnt er, þeim aðilum er gert hafa aðildarsamning við VS fjórum vikum áður en þær taka gildi. Stjórn VS er þó heimilt þegar sérstaklega stendur á að víkja frá framangreindum fresti.

1.3 Skilgreiningar og skammstafanir

- 1.3.1 **Aðildarsamningur:** Samningur VS við reikningsstofnun, útgefanda markaðsverðbréfa samkvæmt 2. mgr. 11. gr. laga nr. 131/1997, erlenda verðbréfamíðstöð eða reikningsstofnun samkvæmt 1. tölulið 2. mgr. 12. gr. laga nr. 131/1997. Aðildarsamningur er skilyrði þess að framangreindir aðilar hafi milligöngu um eignarskráningu eða aðgang að verðbréfamíðstöð, sbr. 1. mgr. 11. gr. laga nr. 131/1997.
- 1.3.2 **Bráðabirgðareikningur:** Reikningur (skrá) í kerfi VS þar sem viðskipti með rafréf í kauphöll eru skráð til bráðabirgða þar til reikningsstofnun skráir upplýsingar um hver sé endanlegur kaupandi/seljandi.
- 1.3.3 **Eignarskráning:** Útgáfa á rafréfum í kerfi VS og skráning réttinda yfir þeim, sbr. 2. gr. laga nr. 131/1997.
- 1.3.4 **Greiðslufyrirmæli:** Sérhver fyrirmæli þátttakanda um að móttakanda sem þar er vísað til séu afhentir fjármunir með því að leggja með reikningsfærslu tiltekna fjárhæð inn á reikning stofnunar, seðlabanka eða uppgjörsaðila, eða sérhver fyrirmæli sem skuldbinda hann eða leysa hann undan skyldu til að inna af hendi greiðslu eins og hún er nánar skilgreind í reglum greiðslukerfisins. Einnig fyrirmæli þátttakanda um að framselja bein eða óbein eignarréttindi í verðbréfum með rafrænni skráningu, eða önnur sambærileg fyrirmæli.
- 1.3.5 **Greiðslujöfnun:** Að umbreyta í eina kröfu eða skuldbindingu, mörgum kröfum eða skuldbindingum, sem eiga rót að rekja til greiðslufyrirmæla

sem þátttakendur hafa annað hvort gefið eða eiga að taka við frá einum eða fleiri þátttakendum svo að aðeins ein (nettó) krafa eða skuldbinding myndist um greiðsluskyldu þátttakenda.

- 1.3.6 **Greiðslukerfi:** Formlegt fyrirkomulag þriggja eða fleiri þátttakenda sem byggist á sameiginlegum reglum og stöðluðu fyrirkomulagi við framkvæmd greiðslufyrirmæla milli þeirra, sbr. nánar 1. tölul. 2. gr. laga um öryggi greiðslufyrirmæla í greiðslukerfum, nr. 90/1999.
- 1.3.7 **IP-vistfang:** Einkvæmt (*unique*) auðkenni tölvutenginga sem reikningsstofnun notar til að tengjast kerfi VS.
- 1.3.8 **Kauphallaraðili:** Aðili sem hefur rétt til þess að setja fram og samþykkja tilboð í verðbréf í kauphöll, sbr. 14. gr. laga um starfsemi kauphalla og skipulegra tilboðsmarkaða, nr. 110 frá 2007.
- 1.3.9 **Lokafærsla:** Endanleg prófun og færsla eignarskráninga í kerfi VS samkvæmt tilkynningum (færslum) til hennar frá reikningsstofnunum, sbr. 2. gr. laga nr. 131/1997.
- 1.3.10 **Rafbréf:** Framseljanlegt rafrænt eignarskráð verðbréf, sbr. 2. gr. laga nr. 131/1997.
- 1.3.11 **Reikningseigandi:** Skráður eigandi VS-reiknings sem reikningsstofnun stofnar að uppfylltum skilyrðum 10. eða 11. gr. reglugerðar nr. 397/2000. Reikningseigendur geta allir orðið sem átt geta og borið réttindi að lögum, einstaklingar og lögaðilar.
- 1.3.12 **Reikningsstofnun:** Félag eða stofnun sem, á grundvelli aðildarsamnings við VS, hefur heimild til milligöngu um eignarskráningar í kerfi VS.
- 1.3.13 **Skráningarlýsing:** Lýsing á auðkennum verðbréfaflokks í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 434/1999, um opinbera skráningu verðbréfa í kauphöll.
- 1.3.14 **Uppgjörsaðili:** Reikningsstofnun sem stofnar og sér um uppgjörseikninga fyrir sjálfa sig og aðrar reikningsstofnanir sem ekki eru uppgjörsaðilar. Uppgjörsaðili sér um reikningsuppgjör á greiðslufyrirmælum reikningsstofnana.
- 1.3.15 **Uppgjörseikningur:** Bankareikningur sem notaður er til að varðveita innistæður til uppgjör á greiðslum milli þátttakenda í greiðslukerfi.
- 1.3.16 **Útgáfulýsing:** Lýsing á auðkennum verðbréfaflokks sem gefa á út í kerfi VS, sbr. 4. gr. reglugerðar nr. 397/2000.
- 1.3.17 **Útgáfusamningur:** Samningur milli útgefanda og VS um útgáfu verðbréfa (rafbréfa) í kerfi VS.

- 1.3.18 **Veðhafi og veðsali:** Með *veðhafa* er átt við eiganda veðréttar, en með *veðsala* er átt við eiganda verðbréfs sem hefur verið veðsett.
- 1.3.19 **VS:** Verðbréfaskráning Íslands hf. VS hefur starfsleyfi sem verðbréfamiðstöð skv. 4. gr. laga nr. 131/1997 og hefur öll réttindi reikningsstofnana innan kerfis VS að því undanskildu að VS getur ekki verið beinn aðili að viðskiptum.
- 1.3.20 **VS-reikningur:** Skrá um lokafærslur reikningseiganda yfir rafbréfi í verðbréfamiðstöð, sbr. 2. gr. laga nr. 131/1997.
- 1.3.21 **TRS kerfi VS:** TRS kerfi Verðbréfaskráningar (pörunarkerfi) tekur á móti tilkynningum frá RS um viðskipti sem gera á upp milli aðila fyrir milligöngu VS (afhending gegn greiðslu).

2 Reikningsstofnanir

2.1 Reglur um aðild

- 2.1.1 Þeir aðilar sem taldir eru upp í 10. gr. og 1. tölul. 2. mgr. 12. gr. laga nr. 131/1997 hafa rétt til milligöngu um eignarskráningu í kerfi VS og teljast reikningsstofnanir að uppfylltum skilyrðum þessa kafla. Með fyrirtæki í verðbréfaþjónustu samkvæmt 4. tölul. 10. gr. laga nr. 131/1997 er átt við fyrirtæki í verðbréfaþjónustu sem heimild hafa til fjárvörslu í samræmi við ákvæði laga um verðbréfavíðskipti, nr. 108 frá 2007.

Umsókn

- 2.1.2 Umsókn um aðild að kerfi VS skal vera skrifleg og send stjórn VS. Í umsókn skal koma fram:
1. Nafn, heimilisfang og kennitala lögaðila.
  2. Framkvæmdastjóri, kennitala hans og heimilisfang.
  3. Stjórnarmenn, kennitölur þeirra og heimilisföng.
  4. Löggiltir endurskoðendur, kennitölur þeirra og heimilisföng.
  5. Staðfesting lögbærs stjórnvalds í heimaríki lögaðila á heimild hans til að stunda verðbréfavíðskipti.
  6. Öll útibú lögaðilans sem munu tengjast kerfi VS.
- 2.1.3 Stjórn VS tekur afstöðu til umsóknar reikningsstofnunar innan tveggja mánaða frá því fullbúin umsókn hefur borist VS. VS tilkynnir afstöðu sína skriflega. Synjun á umsókn skal ávallt rökstudd. Við afgreiðslu umsóknar samkvæmt 1. tölul. 2. mgr. 12. gr. laga nr. 131/1997 (erlendir aðilar) skal stjórn VS leita eftir samþykki Fjármálaeftirlitsins áður en aðild er samþykkt, sbr. 3. mgr. 2. gr. reglugerðar nr. 397/2000.

Skilyrði aðildar

- 2.1.4 Reikningsstofnun skal, áður en heimild til að annast milligöngu um eignarskráningu er veitt og eftirleiðis, uppfylla eftirfarandi skilyrði:
1. Hafa undirritað aðildarsamning við VS, sbr. ákvæði 1. mgr. 11. gr. laga nr. 131/1997.
  2. Hafa tilnefnt þá tengiliði sem um getur í viðauka 1 við aðildarsamning og uppfært breytingar á þeim lista meðan á aðild stendur.
  3. Hafa tryggt að þeir starfsmenn sem á hverjum tíma hafa aðgang að kerfi VS samkvæmt viðauka 3 við aðildarsamning uppfylli skilyrði VI. kafla reglugerðar nr. 397/2000.
  4. Hafa veitt upplýsingar er sýni fram á að allar tengingar vegna tölvukerfis VS og öryggisráðstafanir þar að lútandi séu í samræmi við kröfur VS og uppfylli að öðru leyti ákvæði kafla 2.2.
  5. Hafa sett sér reglur um meðferð trúnaðarupplýsinga í samræmi við ákvæði laga um verðbréfavíðskipti, nr. 108/2007.
  6. Hafa sett sér verklagsreglur sem uppfylla kröfur VS innan þriggja mánaða frá undirritun aðildarsamnings.
  7. Hafa uppfyllt ákvæði 2.1.5 um aðild að ábyrgðarsjóði eða yfirlýsingu uppgjörsaðila.

Aðild að ábyrgðarsjóði eða yfirlýsing uppgjörsaðila

- 2.1.5 Reikningsstofnun, sem er uppgjörsaðili, skal gera samning um aðild að ábyrgðarsjóði vegna greiðslujöfnunar. Staðfesting þess efnis skal fylgja umsókn. Reikningsstofnun, sem ekki er uppgjörsaðili, skal fá undirritaða yfirlýsingu frá uppgjörsaðila sem aðild á að ábyrgðarsjóði vegna greiðslujöfnunar. Staðfest afrit af yfirlýsingunni skal fylgja umsókn reikningsstofnunar til stjórnar VS.

Vanefndir

- 2.1.6 Uppfylli reikningsstofnun ekki skilyrði laga, reglugerða, reglna VS eða aðildarsamning skal hún tilkynna það tafarlaust til VS og greina frá ástæðum þess.
- 2.1.7 Brjóti reikningsstofnun ákvæði laga, reglugerða, reglna VS eða aðildarsamnings, getur stjórn VS:
1. Beitt reikningsstofnun viðurlögum í formi févítis skv. gjaldskrá.
  2. Krafist úrbóta innan ákveðins frests að viðlögðum dagsektum skv. gjaldskrá.
  3. Lokað tímabundið fyrir aðild reikningsstofnunar að kerfi VS.
  4. Sagt aðildarsamningi upp. Taki stjórn VS ákvörðun um að segja upp aðild skal kveða á um frá og með hvaða tíma uppsögnin tekur gildi. Stjórn VS er heimilt að láta uppsögn taka gildi fyrirvaralaust og loka fyrir aðgang reikningsstofnunar að kerfi VS sé um ítrekað eða alvarlegt brot að ræða.

Lok aðildar

- 2.1.8 Óski reikningsstofnun eftir að segja upp aðild skal það gert skriflega með sex mánaða fyrirvara miðað við mánaðamót eða fyrr ef um semst.
- 2.1.9 Hafi reikningsstofnun tekið ákvörðun um samruna við aðra reikningsstofnun eða um annað sem áhrif getur haft á rekstrarform eða starfsemi hennar að öðru leyti, skal tilkynning þess efnis send VS ásamt greinargerð þar um. Í tilvikum sem þessum áskilur VS sér rétt til að endurskoða aðild reikningsstofnunar og kalla eftir gögnum þar að lútandi.
- 2.1.10 Aðildarsamningur fellur sjálfkrafa úr gildi í eftirfarandi tilvikum:
1. Starfsleyfi reikningsstofnunar fellur niður eða er afturkallað af lögbæru stjórnvaldi.
  2. Reikningsstofnun er tekin til gjaldþrotaskipta, beiðni um gjaldþrotaskipti hefur verið lögð fram, gert hefur verið árangurslaust fjárnám hjá reikningsstofnun, beiðni hefur verið lögð fram um greiðslustöðvun eða aðrar skýrar vísbendingar um ógjaldfærni eru fyrir hendi.
  3. Komi upp önnur tilvik en þau sem um ræðir í 2. tölulið sem stefna skráðum réttindum í kerfi VS í hættu.
- 2.1.11 Ákvarðanir um lok aðildar eða viðurlög samkvæmt 2.1.7 skulu rökstuddar og tilkynntar hlutaðeigandi reikningsstofnun skriflega.
- 2.1.12 Þegar uppsögn tekur gildi lokar VS fyrir allan aðgang reikningsstofnunar að kerfi VS. Að öðru leyti gildir ákvæði 2.2.16.

2.2 Aðgangur að kerfi VS

Almenn atriði

- 2.2.1 VS rekur tölvuvætt eignarskráningarkerfi (Kerfi VS), samkvæmt nánari lýsingu í reglum þessum og handbók um notkun þess. Reikningsstofnanir og aðrir hafa aðgang að kerfinu samkvæmt samningi þar um. Kerfi VS er opið alla virka daga fyrir eignarskráningar frá kl. 09.15 til 17.45. VS tilkynnir reikningsstofnun verði frávik frá framangreindum opnunartíma eða verði kerfi VS tímabundið óstarfhæft.

Hugbúnaður o.fl.

- 2.2.2 VS leggur reikningsstofnun til hugbúnað vegna tengingar við kerfi VS. Reikningsstofnun leggur til tengingar við kerfi VS, þar með talið línur og búnað milli eigin starfsstöðva og VS og annast gæslu og eftirlit með þeim.
- 2.2.3 Reikningsstofnun ber ábyrgð á öryggi tenginga sem um getur í 2.2.2 samkvæmt almennt viðurkenndum kröfum um öryggi hugbúnaðar, gagnagrunna og ytri tölvusamskipta á hverjum tíma, þar með talið aðgangi og aðgerðum eigin starfsmanna og vörnum gegn aðgangi og aðgerðum óviðkomandi þriðja aðila. Telji VS reikningsstofnun ekki uppfylla kröfur samkvæmt þessari grein eða geti reikningsstofnun af einhverjum ástæðum ekki uppfyllt kröfur skal hún tilkynna VS um það tafarlaust og sjá til þess að úr verði bætt.
- 2.2.4 Aðgangur reikningsstofnunar að kerfi VS er aðgangur að gildandi útgáfu af því á hverjum tíma. VS er heimilt að leggja fram nýjar og/eða breyttar útgáfur af kerfi VS og búnaði tengdum því eftir því sem þróun þess vindur fram og er notendum þess skylt að taka þær í notkun á tilskildum tíma og í samræmi við fyrirmæli VS. Eldri útgáfur skulu þar með úr gildi fallnar og óheimilar til notkunar.
- 2.2.5 Í aðgangi reikningsstofnunar að kerfi VS felst annars vegar að reikningsstofnun sé heimilt og skylt að stofna VS-reikninga og annast milligöngu um eignarskráningu á þá og hins vegar að miðla upplýsingum um skráð réttindi til réttihafa og skal notkun reikningsstofnunar miðast við slík not. Reikningsstofnun er óheimilt að breyta kerfi VS eða nota það á þann hátt sem ekki samræmist hagsmunum VS eða eigenda réttinda skráðra í því. Reikningsstofnun er óheimilt að veita öðrum aðgang að kerfi VS nema með samþykki VS. Reikningsstofnun er óheimilt að breyta þeim búnaði sem VS leggur til.

Aðgangsheimild

- 2.2.6 VS úthlutar reikningsstofnun, sem gert hefur aðildarsamning við VS, einni eða fleiri aðgangsheimildum að kerfi VS.
- 2.2.7 Á grundvelli aðgangsheimildar úthlutar reikningsstofnun starfsmanni notandaauðkenni og aðgangsorði sem öðrum starfsmönnum reikningsstofnunar er óheimilt að nota. Ef aðgangsheimild að kerfi VS er um bakvinnslukerfi reikningsstofnunar (hópaðgangur) skal reikningsstofnun takmarka aðgang við þá starfsmenn sem þurfa að nota hann vegna starfa þeirra.
- 2.2.8 Reikningsstofnun skal tilgreina í aðildarsamningi nöfn og kennitölur allra starfsmanna sem fá aðgang samkvæmt 2.2.7 og hversu víðtækur aðgangur hvers starfsmanns skuli vera.

- 2.2.9 Reikningsstofnun skal tilkynna VS tafarlaust um breytingar á mannahaldi samkvæmt 2.2.7. VS úthlutar þá nýju notandaauðkenni og aðgangsorði.
- 2.2.10 Reikningsstofnun ábyrgist að þeir starfsmenn sem hún óskar eftir að fái aðgang að kerfi VS hafi nægjanlega þekkingu á kerfinu og á lögum og reglum sem um rafræna eignarskráningu verðbréfa gilda hverju sinni.

IP-vistföng

- 2.2.11 Reikningsstofnun skal gefa VS upp númer á þeim IP-vistföngum sem hún óskar eftir að veittur verði aðgangur að kerfi VS. Öll notkun IP-vistfanga er á ábyrgð reikningsstofnunar og skal reikningsstofnun geta rakið sérhverja notkun til þess starfsmanns sem notkunin á rætur að rekja til.

Afstemmingar

- 2.2.12 Reikningsstofnun skal varðveita í eigin kerfi allar eignarskráningar sem hún framkvæmir í kerfi VS og taka af þeim afrit.
- 2.2.13 Reikningsstofnun sækir afstemmingarskrá, sem VS útbýr og hefur að geyma þær skráningarfærslur í kerfi VS sem reikningsstofnun hefur framkvæmt. Reikningsstofnun stemmir af skráningarfærslur við beiðnir og gögn sem hafa legið þeim til grundvallar. Sé ósamræmi milli skráningarfærslna á afstemmingarskránni og þeirra skráningarfærslna sem reikningsstofnun hefur eignarskráð samkvæmt fyrrnefndum gögnum ber reikningsstofnun að leiðrétta það.

Annað

- 2.2.14 Fara skal með upplýsingar sem veittar eru milli reikningsstofnunar og VS, svo sem vegna hugbúnaðar, aðgangs einstakra notenda og öryggismála reikningsstofnunar, sem trúnaðarmál milli reikningsstofnunar og VS. Trúnaðarskylda helst eftir að aðild reikningsstofnunar að kerfi VS fellur niður.
- 2.2.15 Hafi VS rökstuddan grun um brot reikningsstofnunar á ákvæðum kafla 2.2 er VS heimill aðgangur að öllum gögnum, skjölum og öðru því hjá reikningsstofnun sem þurfa þykir til að rannsaka hvort brot hafi átt sér stað eða hvort hætta sé á að slíkt brot verði framið. Reikningsstofnun ber jafnframt að veita þær upplýsingar sem farið er fram á við slíka rannsókn.

- 2.2.16 Hafi aðildarsamningi við reikningsstofnun verið sagt upp skal hún skila hugbúnaði þeim sem hún hefur fengið frá VS, ásamt öllum gögnum sem liggja til grundvallar eignarskráningum sem framkvæmdar hafa verið fyrir milligöngu hennar enda hafi önnur reikningsstofnun ekki tekið yfir réttindi og skyldur hennar. VS er heimilt að fá óháðan aðila til að ganga úr skugga um og hafa eftirlit með að öllum gögnum sem að framan greinir verði skilað.

2.3 Réttindi og skyldur

Stofnun VS-reiknings

- 2.3.1 Um skilyrði stofnunar reiknings fyrir einstakling er fjallað um í 1. mgr. 10. gr. reglugerðar nr. 397/2000. Um skilyrði stofnunar reiknings fyrir félag eða annan aðila sem átt getur réttindi eða borið skyldur að lögum er fjallað um í 2. mgr. 10. gr. reglugerðar nr. 397/2000. Um skilyrði stofnunar reiknings fyrir einstakling, sem hvorki hefur lögheimili hér á landi né íslenska kennitölu eða félag eða aðila sem átt getur réttindi og borið skyldur að lögum, en hvorki hefur skráða starfsstöð á Íslandi né íslenska kennitölu er fjallað um í 3. og 4. mgr. 10. gr. reglugerðar nr. 397/2000.
- 2.3.2 Reikningsstofnun er heimilt að stofna VS-reikning án könnunar persónuskilríkja samkvæmt 10. gr. reglugerðar nr. 397/2000 að uppfylltum skilyrðum 11. gr. reglugerðar nr. 397/2000.
- 2.3.3 Reikningsstofnun sendir VS færslu þess efnis að VS-reikningur hafi verið stofnaður fyrir milligöngu hennar. Í færslu skal að lágmarki koma fram:
1. Nafn, heimilisfang og kennitala reikningseiganda.
  2. Númer á bankareikningi reikningseiganda sem VS skal miðla greiðslum til samkvæmt greiðslufyrirmælum.
  3. Nafn eða nöfn þeirra sem eru sameigendur þegar við á.
  4. Nafn lögráðamanns eða umboðsmanns þegar við á.
- 2.3.4 Reikningsstofnun ábyrgist gagnvart VS og skal ef óskað er sýna fram á að nauðsynleg könnun á persónuskilríkjum, eða löglegum skilríkjum (vottorðum) um stofnun lögaðila, ef við á, hafi farið fram við stofnun VS-reiknings og veita VS aðgang að þeim gögnum sem þar liggja til grundvallar, sbr. 1. tölul. 12. gr. reglugerðar nr. 397/2000.

Safnskráning

- 2.3.5 Þegar VS-reikningur er stofnaður sem safnreikningur skulu eftirfarandi upplýsingar koma fram:
1. Nafn reikningsstofnunar.
  2. Safnreikningsauðkenni sem VS hefur úthlutað reikningsstofnun.

- 2.3.6 Reikningsstofnun ber að halda skrá yfir eignarhlut hvers viðskiptamanns fyrir sig á safnreikningi í samræmi við lög um verðbréfavíðskipti, nr. 108/2007.

Lokun VS-reiknings

- 2.3.7 Hafi engin rafbréf verið á reikningi í 1 ár er reikningsstofnun heimilt að loka honum, sbr. 16. gr. reglugerðar nr. 397/2000. Hafi VS-reikningur verið stofnaður fyrir mistök og engin rafbréf verið flutt á hann, er reikningsstofnun heimilt að loka honum fyrirvaralaust.

Milliganga um eignarskráningu

- 2.3.8 Svo að reikningsstofnun sé heimilt að flytja rafbréf af VS-reikningi í umsjón VS yfir á VS-reikning í eigin umsjón þarf ein af eftirtöldum heimildum að liggja fyrir:
1. Beiðni frá eiganda um flutning rafbréfanna.
  2. Vörslumboð/samningur við eiganda rafbréfanna sem tekur til hlutaðeigandi rafbréfa.
  3. Eigandi veðréttar eða annarra takmarkaðra réttinda leggi fram gögn sem RS telur fullnægjandi að undangenginni könnun. VS-reikningur sem stofnaður er í þessu skyni skal vera á nafni veðsala (eða þess sem takmörkunin lýtur að).
- 2.3.9 Geti reikningsstofnun ekki gefið viðhlítandi skýringar á flutningi rafbréfa samkvæmt 2.3.8 skal hún sæta viðurlögum samkvæmt 2.1.7.
- 2.3.10 Reikningsstofnun er skylt að beiðni reikningseiganda að flytja rafbréf í hans eigu án tafar inn á VS reikning í annarri reikningsstofnun að hans vali. Reikningsstofnun sú sem annast flutninginn skal án tafar tilkynna hlutaðeigandi reikningsstofnun um flutninginn (um hina breyttu skráningu).
- 2.3.11 Reikningsstofnun er þó í engum tilvikum heimilt að flytja rafbréf samkvæmt 2.3.10 sem:
1. Skráð hafa verið til bráðabirgða samkvæmt 17. gr. laga nr. 131/1997.
  2. Kært hefur verið út af samkvæmt 25. gr. laga nr. 131/1997.
  3. Hafa verið veðsett.
  4. Gerð hefur verið aðför í eða eru bundin annars konar tryggingarráðstöfunum kröfuhafa.

Könnun á eignastöðu

- 2.3.12 Reikningsstofnun er heimilt að kanna eignastöðu reikningseigenda á VS-reikningum sem eru í umsjón VS, enda liggi fyrir þau gögn sem talin eru upp í 2.3.8. Verði reikningsstofnun uppvís að því að kanna eignastöðu reikningseigenda án fyrirbyggjandi heimildar skal hún sæta viðurlögum samkvæmt 2.1.7.

Rannsóknar- og skráningarskylda

- 2.3.13 Við móttöku á beiðni um eignarskráningu ber reikningsstofnun að kanna rækilega hvort hin tilkynntu eignarréttindi stafi örugglega frá beiðanda og að nauðsynlegar upplýsingar liggi fyrir með því að krefjast þeirra skilríkja og gagna sem nefnd eru í 10. gr. reglugerðar nr. 397/2000 og kanna gildi þeirra grunngagna sem beiðnin styðst við.
- 2.3.14 Reikningsstofnun ábyrgist gagnvart VS og skal ef óskað er sýna fram á fullnægjandi gögn sem sanna réttindi rétthafa að rafbréfi og hvenær beiðni um eignarskráningu hafi verið móttækin, sbr. 2. og 3. tölul. 12. gr. reglugerðar nr. 397/2000.
- 2.3.15 Framvísi beiðandi viðhlítandi gögnum um grundvöll eignarskráningar skal reikningsstofnun án tafar senda beiðni (færslu) til VS um eignarskráninguna, sbr. 5. mgr. 16. gr. laga nr. 131/1997. Reikningsstofnun er skylt að afhenda beiðanda, er þess óskar, staðfestingu um hvenær eignarskráning átti sér stað.

Skráning framsals

- 2.3.16 Í færslu um framsal á rafbréfi skal að lágmarki koma fram:
1. Kennitölur seljanda og kaupanda sem jafnframt vísa til nafna og heimilisfanga þeirra.
  2. Auðkenni og fjöldi eininga nafnverðs þeirra rafbréfa sem framsalið tekur til.
  3. Nöfn reikningsstofnana seljanda og kaupanda.
- 2.3.17 Í kerfi VS er ekki að finna upplýsingar um stofnverð verðbréfa. Reikningsstofnun ber að afla sér upplýsingar um stofnverð frá eiganda verðbréfsins eða með öðrum hætti og halda eftir fjármagnstekjuskatti við sölu þess, sbr. lög um staðgreiðslu skatts á fjármagnstekjur, nr. 94 frá 1996.

Skráning veðréttinda o.fl.

- 2.3.18 Við skráningu á veði eða öðrum skráningarhæfum réttindum eða vegna dóms eða annarrar opinberrar réttargerðar skal koma fram:
1. Til hvaða rafbréfa rétturinn nái. Nái eignarskráning aðeins til tiltekins fjölda eininga í sama verðbréfaflokki á sama VS-reikningi skal reikningsstofnun merkja þann fjölda sem eignarskráningin tekur til.
  2. Nafn, kennitala og heimilisfang rétthafa.
  3. Það tímamark sem rétturinn miðast við og nafn þeirrar reikningsstofnunar þar sem grunnögn skráningar eru varðveitt.

Aflétting réttinda

- 2.3.19 Við afléttingu réttinda yfir rafbréfum skal koma fram:
1. Fjöldi þeirra eininga sem afléttingin nær til.
  2. Nafn, kennitala og heimilisfang rétthafa.
  3. Það tímamark sem afléttingin miðast við og nafn þeirrar reikningsstofnunar þar sem grunnögn afléttingar, s.s. staðfesting um fullnustu veðkröfu, eru varðveitt.

Beiðni um eignarskráningu vísað frá

- 2.3.20 Reikningsstofnun skal vísa frá beiðni um eignarskráningu ef:
1. Rafbréf er ekki skráð á reikning sem hún hefur umsjón með.
  2. Ekki er unnt að skrá efni þeirra réttinda sem beiðnin fjallar um.
  3. Beiðnin uppfyllir ekki skilyrði 21. gr. reglugerðar nr. 397/2000.
- 2.3.21 Reikningsstofnun skal tilkynna þeim sem óskað hefur eftir eignarskráningu um ástæður frávísunar svo og um rétt beiðanda til að skjóta ágreiningi til úrskurðarnefndar samkv. 25. gr. laga nr. 131/1997.

Eignarskráning til bráðabirgða

- 2.3.22 Um eignarskráningu til bráðabirgða gilda ákvæði 30. og 31. gr. reglugerðar nr. 397/2000.

Tilkynning til allra hlutaðeigandi aðila um eignarskráningu

- 2.3.23 Reikningsstofnun, ein eða fleiri eftir því sem við getur átt, ber að senda öllum hlutaðeigandi tilkynningu um sérhverja eignarskráningu sem hún hefur haft milligöngu um ekki síðar en tveimur dögum eftir að beiðni um eignarskráningu barst henni, nema reikningseigandi hafi sérstaklega samið um aðra tilhögun, sbr. 1. og 2. mgr. 18. gr. laga nr. 131/1997. Í 35. gr. reglugerðar nr. 397/2000 eru tilgreind þau atriði sem koma skulu fram í tilkynningu. Með hlutaðeigandi aðilum er átt við reikningseiganda, veðhafa eða aðra rétthafa að því rafbréfi sem eignarskráningin varðar.

Leiðrétting á eignarskráningu

- 2.3.24 Áður en reikningsstofnun gerir leiðréttingu á eignarskráningu, sbr. 22. gr. laga nr. 131/1997, skal hlutaðeigandi rétt höfum tilkynnt um fyrirhugaðar leiðréttingar og veita þeim kost á að koma sjónarmiðum sínum á framfæri. Þegar leiðréttingin hefur verið gerð skal senda hlutaðeigandi aðilum tilkynningu um hana, sbr. 18. gr. laga nr. 131/1997. Reikningsstofnun er þó heimilt að leiðrétta augljós mistök eða villufærslur enda sé send tilkynning, sbr. 18. gr. laga nr. 131/1997, til hlutaðeigandi aðila eftir að leiðrétting hefur verið gerð.
- 2.3.25 Reikningsstofnun ábyrgist gagnvart VS og skal ef óskað er sýna fram á hvenær hún hafi óskað eftir leiðréttingu samkvæmt 22. gr. laga nr. 131/1997, sbr. 4. tölul. 12. gr. reglugerðar nr. 397/2000.

Varðveisla gagna

- 2.3.26 Gögn samkvæmt 12. gr. reglugerðar nr. 397/2000 skal reikningsstofnun varðveita ekki skemur en í 10 ár frá því að réttindum á viðkomandi VS-reikningi lýkur. Reikningsstofnun skal einnig varðveita öll nauðsynleg gögn við útgáfu þeirra verðbréfaflokka í kerfi VS sem hún hefur haft milligöngu um útgáfu á.

VS-reikningsyfirlit

- 2.3.27 VS sendir öllum reikningseigendum í kerfi VS reikningsyfirlit einu sinni á ári, sbr. 24. gr. laga nr. 131/1997. Í reikningsyfirliti skulu koma fram þær upplýsingar sem taldar eru upp í 38. gr. reglugerðar nr. 397/2000.
- 2.3.28 Við ógildingu áþreifanlegs skuldabréfs eða rafræna skráningu réttinda samkvæmt hlutabréfi eða hlutdeildarskírteini samkvæmt VII. kafla reglugerðar nr. 397/2000 skal reikningsstofnun senda reikningseiganda og öðrum rétt höfum, eftir því sem við getur átt, reikningsyfirlit eins skjótt og verða má en þó aldrei síðar en þremur mánuðum eftir að reikningurinn var stofnaður, sbr. 62. gr. reglugerðar nr. 397/2000.
- 2.3.29 Reikningsstofnun er heimilt að ósk skráðs rétt hafa að senda honum aukareikningsyfirlit, sbr. 2. mgr. 24. gr. laga nr. 131/1997 og 2. mgr. 62. gr. reglugerðar nr. 397/2000.

Afmáning réttinda

- 2.3.30 Um afmáningu réttinda fer eftir 40. - 49. gr. reglugerðar nr. 397/2000.

Aðgangur að VS-reikningum á nafni látinna einstaklinga eða óskráðra lögaðila

Látnir einstaklingar

- 2.3.31 Kerfi VS læsir VS-reikningi þegar upplýsingar hafa borist frá Þjóðskrá Hagstofu Íslands um að reikningseigandi sé látinn.
- 2.3.32 VS veitir reikningsstofnun upplýsingar um allar skráðar eignir hins látna í kerfi VS, án þess að framsal fari fram, hafi erfingi fengið heimild sýslumanns til að krefjast upplýsinga hjá öðrum um eignir búsins og skuldastöðu þess, sbr. 24. gr. laga nr. 20/1991, um skipti á dánarbúum, og framvísað henni hjá reikningsstofnun. Beiðni reikningsstofnunar skal fylgja afrit af hlutaðeigandi heimild.
- 2.3.33 Á grundvelli eftirtalinnna heimilda getur reikningsstofnun óskað eftir að VS opni fyrir VS-reikning(a) hins látna í kerfi VS:
- 1) Leyfi til einkaskipta frá sýslumanni.
  - 2) Skipunarbréfi héraðsdómara til handa skiptastjóra.
  - 3) Framsali frá sýslumanni samkvæmt skv. 1. mgr. 25. gr., 2. mgr. 26. gr. og 2. mgr. 11. gr. laga nr. 20/1991, um skipti á dánarbúum o.fl.
  - 4) Erfðafjárskýrslu.
  - 5) Leyfi sýslumanns til langlífari maka um setu í óskiptu búi.

Óskráðir aðilar

- 2.3.34 Ef aðili er ekki skráður í fyrirtækjaskrá Hagstofu Íslands eða í öðrum félagaskráum frystir kerfi VS rafbréf viðkomandi. VS opnar fyrir VS-reikning aðila þegar framvísað er gögnum sem sanna eignarhald að hlutaðeigandi rafbréfum.

3 Útgáfa rafbréfa o.fl.

3.1 Almenn ákvæði

- 3.1.1 VS gefur út öll verðbréf sem unnt er að eiga viðskipti með og uppfylla skilyrði laga, reglugerða og reglna VS. Stjórn VS metur hvort verðbréf uppfylli skilyrði fyrir útgáfu í kerfi VS.

Alþjóðleg auðkenni á verðbréfum

- 3.1.2 Öll verðbréf sem skráð eru í kerfi VS bera ISIN¹ auðkenni sem byggð eru á staðlinum ISO 6166 og gefin eru út af VS. VS gegnir hlutverki

---

¹ ISIN stendur fyrir *International Securities Identification Number* samkvæmt ISO 6166.

númerastofnunar (*National Numbering Agency*) fyrir Ísland og úthlutar auðkennum fyrir öll þau verðbréf sem uppfylla skilyrði skráningar.

3.2 Útgáfa rafréfa

- 3.2.1 Með útgáfu rafréfa er í kafla þessum átt við eignarskráningu verðbréfa með útboði eða á grundvelli fyrirbyggjandi skrár yfir eigendur verðbréfa þar sem ekki þarf að innkalla áþreifanleg verðbréf vegna útgáfunnar (*rafræn skráning verðbréfa*), sbr. kafla 3.3.

Umsókn

- 3.2.2 Útgefandi skal gera samning við reikningsstofnun um hina fyrirhuguðu útgáfu, sbr. þó 3.2.3. Umsókn um útgáfu rafréfa skal uppfylla skilyrði þau sem sett eru fram í útgáfulýsingu. Sá sem undirritar umsókn um útgáfu rafréfa fyrir hönd útgefanda skal sýna fram á fullnægjandi heimild til að skuldbinda hann.
- 3.2.3 Útgefandi þarf ekki að gera samning við reikningsstofnun um hina fyrirhuguðu útgáfu ef:
- 1.6 Gerður hefur verið aðildarsamningur við útgefanda, sbr. 3. mgr. 11. gr. laga nr. 131/1997.
  - 2.6 Útgefandi er reikningsstofnun og annast sjálfur gerð útgáfulýsingar.
- 3.2.4 Stjórn VS afgreiðir umsókn innan fjögurra vikna frá því að fullbúin umsókn var lögð fram. Stjórn VS rökstyður synjun á umsókn, sbr. 13. gr. laga nr. 131/1997. Þegar stjórn VS hefur samþykkt umsókn útgefanda er undirritaður útgáfusamningur milli útgefanda og VS.

Ábyrgð á útgáfu

- 3.2.5 Stjórn útgefanda ábyrgist að allar ákvarðanir og framkvæmd varðandi útgáfuna séu teknar samkvæmt gildandi lögum og samþykktum útgefanda og samræmist reglum VS hverju sinni. Útgefandi ber enn fremur ábyrgð á að allar upplýsingar sem veittar eru VS á grundvelli þessara ákvarðana séu réttar.
- 3.2.6 Reikningsstofnun sem um getur í 3.2.2 ábyrgist að allar upplýsingar sem koma fram í útgáfulýsingu og viðaukum séu samkvæmt bestu vitund réttar og uppfylli skilyrði reglna VS.

Útgáfuferli

- 3.2.7 Við útgáfu rafréfa ber útgefanda að fylgja því útgáfuferli sem VS gefur út hverju sinni. Óski útgefandi eða reikningsstofnun eftir frávikum frá útgáfuferli skal tilkynna VS það án tafar. Útgefandi og

reikningsstofnun skulu standa straum af kostnaði þessu samfara og hafa samráð við VS um útgáfuna.

3.3 Rafræn skráning verðbréfa

Innköllun

- 3.3.1 Útgefandi ógildir ápreifanleg verðbréf með innköllun í samræmi við VII. kafla reglugerðar nr. 397/2000.

Skrifleg tilkynning

- 3.3.2 Stjórn útgefanda skal senda skriflega tilkynningu til allra skráðra eigenda hlutabréfa eða hlutdeildarskírteina þar sem hin fyrirhugaða rafræna skráning er kynnt. Tilkynningu skal senda mánuði áður en rafræn skráning á sér stað. Ef tilkynningin er send ásamt öðrum gögnum frá félaginu skal hún nægilega aðgreind.

Skráning veðréttar við rafræna skráningu verðbréfa

Hlutabréf

- 3.3.3 Þegar stjórn hlutafélags hefur auglýst innköllun á ápreifanlegum hlutabréfum í samræmi við VII. kafla reglugerðar, nr. 397/2000, getur veðhafi komið réttindum sínum á framfæri við reikningsstofnun.
- 3.3.4 Þegar rafræn skráning hefur tekið gildi skal reikningsstofnun flytja þau rafréf sem veðsett skulu inn á VS-reikning í sinni umsjón en á nafni veðsala enda séu ákvæði 10. eða 11. gr. reglugerðar nr. 397/2000 uppfyllt. Um skráningu veðréttararins fer að ákvæði 2.3.18.

Skuldabréf

- 3.3.5 Hafi útgefandi auglýst innköllun í samræmi við reglugerð nr. 397/2000 getur handveðhafi skuldabréfs komið réttindum sínum á framfæri við reikningsstofnun frá og með þeim degi sem auglýstur er.

- 3.3.6 Reikningsstofnun sem veitt hefur áþreifanlegu skuldabréfi viðtöku skal flytja það, að uppfylltum skilyrðum 10. og 11. gr. reglugerðar nr. 397/2000, af útgáfureikningi í umsjón VS inn á VS-reikning í sinni umsjón á nafni veðsala og skrá veðréttinn, sbr. 2.3.18. Ef um sjálfsvörsluveðrétt er að ræða, skal reikningsstofnun skrá hann um leið og veðsali afhendir skuldabréfið til rafrænnar skráningar.²
- 3.3.7 Þau skuldabréf sem ekki verða afhent til rafrænnar skráningar halda gildi sínu eftir sem áður og er handveðhafa heimilt að hafa skuldabréfið í sinni vörslu, þar til veði hefur verið aflétt.

Hlutdeildarskírteini

- 3.3.8 Við rafræna skráningu hlutdeildarskírteina gilda framangreindar reglur um skráningu veðréttinda við rafræna skráningu hlutabréfa og skuldabréfa.

3.4 Aðgerðir útgefanda

Arðgreiðslur

- 3.4.1 Óski útgefandi eftir að greiða arð í gegnum kerfi VS skal hann tilkynna VS um fyrirhugaðan greiðsludag. Með tilkynningu skal fylgja umboð til að millifæra af tilteknum bankareikningi útgefanda hjá uppgjörsaðila inn á bankareikninga hluthafa. Í tilkynningunni skal einnig tiltaka viðmiðunardag hlutaskrárinnar vegna arðs, þ.e.a.s. í lok hvaða dags arðgreiðslur miðist við.
- 3.4.2 Á bankareikningi skv. 3.4.1 skal fjárhæð arðgreiðslu vera til staðar að lágmarki þremur virkum dögum fyrir arðgreiðslu. Einnig getur reikningsstofnun útgefanda, þremur virkum dögum áður en greiðsla fer fram, gefið VS yfirlýsingu sem staðfestir að fjármunir séu fyrir hendi eða að trygging sé fyrir greiðslu af bankareikningnum.
- 3.4.3 VS veitir útgefanda eða reikningsstofnun hans upplýsingar um eignir hluthafa á viðmiðunardegi arðgreiðslu. Útgefandi eða reikningsstofnun hans reiknar út arðgreiðslu hvers hluthafa.
- 3.4.4 Í boðun félagsstjórnar hlutafélags um fyrirhugaðan hluthafafund ber að taka fram að arðgreiðslur miðist við hlutaskrá eins og hún er í lok viðmiðunardags.

---

² Í 2. ml. 43. gr. laga nr. 75 frá 1997 um samningsveð segir: „Til þess að sjálfsvörsluveðréttur í viðskiptabréfi öðlist réttarvernd verður að árita bréfið sjálf um veðsetninguna.”

Greiðslur vegna skuldabréfa

- 3.4.5 Óski útgefandi eftir því að greiða afborganir eða vexti í gegnum kerfi VS útvegar VS lista yfir heildarfjárhæðir hjá hverri og einni reikningsstofnun við upphaf gjalddaga. Útgefandi greiðir hverri reikningsstofnun þann hlut sem tilheyrir eigendum VS-reikninga í hennar umsjón. Reikningsstofnun greiðir eigendum að frádregnum fjármagnstekjuskatti.

Réttindadagur

- 3.4.6 Réttindi ákvarðast miðað við eigendaskráningu hjá VS í lok þess dags sem réttindi miðast við. Réttindadagur skuldabréfa miðast við lok síðasta bankadags daginn fyrir gjalddaga afborgana og vaxta. Réttindadagur hlutabréfa ákvarðast af viðkomandi hlutafélagi.

Hækkun hlutafjár

- 3.4.7 Í tilkynningu um hækkun hlutafjár með áskrift nýrra hluta, sbr. ákvæði V. kafla laga um hlutafélög, nr. 2/1995, skal tilgreina þá heimild sem liggur hækkuninni til grundvallar. Einnig skal tilgreina þann hlutaflokk sem hinir nýju hlutir skulu tilheyra ef í félaginu eru eða skulu vera hlutaflokkar. Sá sem undirritar fyrir hönd félags tilkynningu um hækkun hlutafjár þess, skal sýna fram á fullnægjandi heimild til að skuldbinda félagið.
- 3.4.8 Tilkynningu skal fylgja:
- 1) Staðfesting frá Hlutafélagaskrá um skráningu hækkunarinnar.
  - 2) Upplýsingar um hvert ráðstafa eigi hinu nýja hlutafé.

Útgáfa jöfnunarhluta

- 3.4.9 Í tilkynningu um útgáfu jöfnunarhluta, sbr. 43. gr. laga um hlutafélög, nr. 2/1995, skal tilgreina þá heimild er liggur hækkuninni til grundvallar. Einnig skal tilgreina þann hlutaflokk sem sem hinir nýju hlutir skulu tilheyra ef í félaginu eru eða skulu vera hlutaflokkar. Sá sem undirritar fyrir hönd félags tilkynningu um útgáfu jöfnunarhluta, skal sýna fram á fullnægjandi heimild til að skuldbinda félagið.

Tilkynningu skal fylgja staðfesting frá Hlutafélagaskrá um skráningu jöfnunarhlutanna.

Lækkun hlutafjár

- 3.4.10 Í tilkynningu um lækkun hlutafjár, sbr. VII. Kafla laga um hlutafélög, nr. 2/1995, skal tilgreina þá heimild sem liggur lækkuninni til grundvallar. Sá sem undirritar fyrir hönd félags tilkynningu um lækkun hlutafjár, skal sýna fram á fullnægjandi heimild til að skuldbinda félagið.
- 3.4.11 Tilkynningu skal fylgja staðfesting frá Hlutafélagaskrá um skráningu lækkunarinnar.

Samruni félaga

- 3.4.12 Sá sem undirritar fyrir hönd félaga tilkynningu um samruna, sbr. ákvæði XIV. kafla laga um hlutafélög, nr. 2/1995, skal sýna fram á fullnægjandi heimild til að skuldbinda hlutaðeigandi félag.
- 3.4.13 Tilkynningu skal fylgja:
1. Samrunaáætlun, staðfest og undirrituð af félagsstjórn hlutaðeigandi félaga þar sem fram kemur vægi hluta hvers/hvors félags um sig. Ef um samruna með yfirtöku er að ræða er yfirtökufélagi heimilt að tilkynna samrunann f.h. félaganna.
  2. Staðfest endurrit úr Hlutafélagaskrá.

Skipting félags

- 3.4.14 Sá sem undirritar fyrir hönd félags tilkynningu um skiptingu þess, sbr. ákvæði 133. gr. laga um hlutafélög, nr. 2/1995, skal sýna fram á fullnægjandi heimild til að skuldbinda félagið.
- 3.4.15 Tilkynningu skal fylgja:
1. Staðfest og undirrituð skiptingaráætlun félagsstjórnar þar sem m.a. er nákvæm lýsing á þeim rafréfum sem úthlutað er til hvers/hvers viðtökufélags um sig.
  2. Staðfest endurrit úr fyrirtækjaskrá Hagstofu Íslands um skráningu viðtökufélaganna.

Aðrar aðgerðir

- 3.4.16 VS framkvæmir aðrar aðgerðir útgefanda að beiðni útgefanda eða reikningsstofnunar hans að uppfylltum skilyrðum laga, reglugerða og reglna VS.
- 3.4.17 Verðbréfaskráning áskilur sér rétt til að setja það skilyrði fyrir aðgerðum í kerfi VS að reikningsstofnun hafi með þeim umsjón.

3.5 Aðgangur útgefanda að upplýsingum

- 3.5.1 Stjórn hlutafélags getur hvenær sem er óskað eftir lista frá VS yfir hluthafa og þau framsöl sem átt hafa sér stað með hluti í félaginu. Hlutafélag getur hvenær sem er óskað eftir beinni tengingu við kerfi VS vegna aðgangs að upplýsingum um hluthafa í viðkomandi hlutafélagi að uppfylltum þeim reglum sem gilda um aðgang að kerfi VS. Hlutaskrá skal ætíð vera geymd á skrifstofu hlutafélags, sbr. 7. mgr. 30. gr. 1. 2/1995, og um ábyrgð á henni fer eftir IV. kafla 1. 2/1995.
- 3.5.2 Sömu reglur gilda um aðgang verðbréfasjóða að upplýsingum um eigendur hlutdeildarskírteina í viðkomandi verðbréfasjóði og gilda um aðgang hlutafélaga.

3.6 Lok skráningar

- 3.6.1 Rafbréf útgefanda skulu skráð í kerfi VS nema hann óski eftir að þau verði afskráð, sbr. 44. gr. reglugerðar nr. 397/2000.
- 3.6.2 Við gjaldþrot, innlausn, samruna eða aðrar sambærilegar aðgerðir semleiðatil þess að skráningu verðbréfaflokks skuli hætt, fer að 45. gr. reglugerðar nr. 397/2000.

4 Uppgjör viðskipta

4.1 Uppgjör viðskipta

Almenn ákvæði

- 4.1.1 VS kannar eignastöðu aðila að viðskiptum með rafrænt skráð verðbréf og annast afhendingu þeirra að lokinni staðfestingu á áreiðanleika greiðslufyrirmæla. Seðlabanki Íslands annast efnadalok greiðslufyrirmæla í íslenskum krónum.
- 4.1.2 Reikningsstofnun sem gert hefur aðildarsamning við VS og er hvort tveggja kauphallaraðili og uppgjörsaðili er aðili að greiðsluöfnun í greiðslukerfinu. Ef reikningsstofnun er uppgjörsaðili fyrir aðrar reikningsstofnanir skal hún tryggja sig gagnvart þeim með ábyrgðum. Reikningsstofnun sem jafnframt er uppgjörsaðili skal stofna reikning í stórgreiðslukerfi Seðlabankans sem er sérstaklega ætlaður til að annast greiðslufyrirmæli vegna verðbréfauppgjörs.

Greiðsluuppgjör viðskipta, sbr. Viðauka II um verklag vegna uppgjörs verðbréfavíðskipta, dags. 25. ágúst 2009 og breytingar við Viðauka II, dags. 16. sept. 2009.

- 4.1.3 Í lok viðskiptadags sendir VS uppgjörstofnunum bráðabirgðaupplýsingar umgreiðsluskuldbindingar þeirra vegna næsta uppgjörsdags. Seðlabanka og reikningsstofnunum eru samtímis sendar sömu upplýsingar.
- 4.1.4 Kl. 9:00 á uppgjördegi sendir VS greiðslufyrirmæli til Reikningsstofnunarbankanna sem framkvæmir nettun greiðslufyrirmæla milli uppgjörsaðila fyrir hönd VS. Að því loknu millifærir RB, samkvæmt umboði uppgjörsaðila til VS, fjárhæðir af stórgreiðslureikningi uppgjörsaðila yfir á verðbréfauppgjörreikning í stórgreiðslukerfi Seðlabankans. Þessir fjármunir verða millifærðir kl. 11:00 árdegis á uppgjördegi.
- 4.1.5 Kl. 11.15 sendir VS aftur greiðslufyrirmæli til staðfestingar eða til breytingagreiðslufyrirmælum uppgjörins. Breyting á sér einungis stað ef fella hefur þurft niður viðskipti vegna skorts á bréfum. Hafi orðið breyting vegna niðurfellinga millifærir RB mismun sbr. 4.1.4. Reikningsstofa bankanna mun reyna millifærslu milli stórgreiðslureiknings þátttakanda og verðbréfauppgjörreiknings hans. Ef innstæða eða heimild er ekki næg kl.11:15 er millifærsla reynd með 3ja mínútna millibili til kl. 11:45
- 4.1.6 Kl. 11:46 sendir Seðlabanki Íslands staðfestingu á stöðu greiðslufyrirmæla. Ef uppgjörsaðila hefur ekki tekist að uppfylla greiðslufyrirmæli á þessum tímapunkti, þá mun VS hefja frekari niðurfellingar kl. 12:00. VS mun ekki opna kerfið aftur fyrr en að eigna- og greiðsluuppgjör stemmir. VS ákveður hvaða viðskipti verða felld niður og þar verður haft að leiðarljósi að uppgjör náist fram með sem fæstum niðurfellingum.
- 4.1.7 Þeir uppgjörsaðilar sem standa ekki skil á greiðslum vegna verðbréfauppgjörins fyrir kl. 12:00 á uppgjördegi verða beittir viðurlögum samkvæmt reglum VS, sbr. 2.1.7

Eignauppgjör viðskipta, sbr. Viðauka I um TRS kerfi VS og Viðauka II um verklag vegna uppgjör verðbréfavíðskipta, dags. 25. ágúst 2009 og breytingar við Viðauka II, dags. 16. sept. 2009.

- 4.1.8 Þegar viðskipti hafa komist á milli RS með rafrænt skráð bréf skulu hlutaðeigandi RS senda inn allar nauðsynlegar upplýsingar til pörunar í TRS kerfi VS. Eftir að pörun hefur átt sér stað fara paraðar tilkynningar inn á bráðabirgðareikninga þeirra reikningsstofnana hjá VS sem aðild eiga að viðskiptunum í síðasta lagi daginn fyrir uppgjör. Reikningsstofnun skal færa öll rafréf af bráðabirgðareikningi yfir á

VS-reikning kaupanda eða seljanda fyrir kl. 11:00 á uppgjörssdegi. Óheimilt er að hreyfa við úthlutun eftir kl. 11:00

- 4.1.9 Tæmi reikningsstofnun ekki bráðabirgðareikning samkv. 4.1.8 á uppgjörssdegi, áskilur VS sér rétt til að tæma bráðabirgðareikning viðkomandi reikningsstofnunar og færa hlutaðeigandi viðskipti á VS-reikning hennar.
- 4.1.10 Reynist ekki nægileg eign í rafbréfum til lúkningar viðskipta á VS-reikningi seljanda fyrir kl. 11:00 á uppgjörssdegi, verða hlutaðeigandi viðskipti felld niður með eftirfarandi hætti:
1. Kl. 11:00 eru viðskipti felld niður ásamt greiðslufyrirmælum þeim tengdum.
  2. VS sendir Reiknistofu bankanna nýja greiðsluskrá kl. 11:15.
  3. VS tilkynnir hlutaðeigandi RS um niðurfellingu viðskipta eins skjótt og unnt er eftir kl. 11:00.
  4. Aðilar setja að nýju tilkynningar inn í TRS kerfi VS með nýjum uppgjörssdegi.
  5. RS seljanda ber allan kostnað sem hlýst af framangreindum aðgerðum VS, sbr. 4.1.13
- 4.1.11 Þrátt fyrir ákvæði 4.1.10 hefur VS heimild til að hafa milligöngu um kaup á rafbréfum til að klára uppgjör. Reiknistofnun seljanda ber allan kostnað sem hlýst af framangreindum aðgerðum VS.
- 4.1.12 Þær reikningsstofnanir sem gert hafa aðildarsamning við VS bera sameiginlega ábyrgð á þeim kostnaði sem hlýst af ákvæðum tölulíð 4.1.11

Vanefndir

- 4.1.13 Tæmi reikningsstofnun ekki bráðabirgðareikning fyrir uppgjör, sbr. 4.1.9, eða geti reikningsstofnun ekki staðið við greiðsluuppgjör, sbr. 4.1.3 – 4.1.7, eða eignauppgjör, sbr. 4.1.10, fyrir tilskilin tímamörk, áskilur VS sér rétt til að beita reikningsstofnun viðurlögum samkvæmt 2.1.7. Í því sambandi er horft til orsaka þess að viðkomandi reikningsstofnun gat ekki staðið við skuldbindingar sínar. Reikningsstofnun ber allan kostnað sem hlýst af aðgerðum vegna vanefnda á uppgjöri.

5 Ýmis ákvæði

5.1 Fjárfestar

- 5.1.1 Stjórn VS er heimilt á grundvelli aðildarsamnings, sbr. 3. tölul. 2. mgr. 12. gr. laga nr. 131/1997, að veita tilteknum fjárfestum rétt til að sækja upplýsingar varðandi eigin VS-reikninga beint til VS. Stjórn VS setur viðmiðunarmörk um hvaða aðilar geti gert aðildarsamning við VS í þessu skyni.
- 5.1.2 Fjárfestir sem óskar eftir aðgangi að kerfi VS skal senda umsókn um aðild til VS. Stjórn VS tekur afstöðu til umsóknar innan fjögurra vikna frá því fullbúin umsókn er lögð fram. Synjun á aðild skal ávallt rökstudd.
- 5.1.3 Stjórn VS er heimilt á grundvelli aðildarsamnings að veita fjárfesti rétt til að stofna VS-reikninga í eigin nafni í kerfi VS. Á þessum VS-reikningum er fjárfesti heimilt að vista eigin rafbréf, flytja þau á milli eigin VS-reikninga og sækja upplýsingar um þá til VS án milligöngu reikningsstofnunar.
- 5.1.4 Fjárfestir ábyrgist að reikningsstofnun annist milligöngu um allar eignarskráningar yfir rafbréfum fjárfestisins.

5.2 Veiting upplýsinga í hagtöluskyni

- 5.2.1 Þeir sem óska eftir upplýsingum úr kerfi VS í hagtöluskyni, sbr. 2. mgr. 14. gr. laga nr. 131/1997, skulu senda skriflega umsókn til VS. Stjórn VS tekur skriflega afstöðu til umsóknar innan tveggja vikna frá því að umsögn Persónuverndar um viðkomandi beiðni berst VS. Synjun á umsókn skal ávallt rökstudd.
- 5.2.2 Þeir aðilar sem fá aðgang að upplýsingum úr kerfi VS skulu meðhöndla veittar upplýsingar í samræmi við ákvæði laga um persónuvernd og meðferð persónuupplýsinga, nr. 77/2000, og IV. kafla laga um verðbréfavíðskipti, nr. 108 frá 2007, eftir því sem við á.

5.3 Kauphallir

- 5.3.1 VS og kauphöll, sem hlotið hefur starfsleyfi á grundvelli laga nr. 110 frá 2007, um starfsemi kauphalla og skipulegra tilboðsmarkaða, skulu gera með sér skriflegt samkomulag um samskipti sín á milli sem stjórn VS samþykkir. Í samkomulaginu skal m.a. kveðið á um hlutverk kauphallar og VS hvors um sig vegna víðskipta með rafbréf í kauphöll og samræmdar aðgerðir á markaði.

6 Viðauki I

Fylgiskjal

Reglur um TRS kerfi VS

Opnunartími:

TRS kerfið opnar kl. 9:00 fyrir tilkynningar viðskipta.

TRS kerfið lokar kl 17:15 fyrir tilkynningar viðskipta með uppgjör á næsta viðskiptadag, þ.e. viðskipti sem á að úthluta samdægurs.

Að öðru leyti er TRS kerfið opið til kl 18:00. Á þeim tíma er hægt að senda tilkynningar um viðskipti sem hafa uppgjörsdag síðar en næsta viðskiptadag. Einnig er hægt á þessum tíma að gera allar fyrirspurnir eins og venjulega.

Pörun viðskipta:

Eftirfarandi upplýsingar þurfa að vera eins til þess að viðskipti parist í TRS kerfinu:

Þingviðskipti (Saxess viðskipti):

1. Réttur mótaðili
2. ISIN númer
3. Magn
4. Viðskiptadagur
5. Uppgjörsdagur
6. Gjaldmiðill
7. Heildarupphæð, skekkjumörk eru kr. 100, verð seljanda gildir ef um mismun er að ræða.
8. Tilboðabók, úthlutað af Saxess
9. Viskiðtanúmer, úthlutað af Saxess

Utanþingviðskipti (ekki Saxess viðskipti):

1. Réttur mótaðili.
2. ISIN númer
3. Magn
4. Viðskiptadagur
5. Uppgjörsdagur
6. Gjaldmiðill
7. Heildarupphæð, skekkjumörk eru kr. 100, verð seljanda gildir ef um mismun er að ræða.

TRS kerfið parar saman þau viðskipti þar sem munar minnstu í heildarverði þegar um tvö eða fleiri möguleg viðskipti er að ræða.

TRS kerfið skoðar ekki viðskipti sem búið er að fella niður þegar leitað er að viðskiptum til að para saman.

7 VIÐAUKI II

Fylgiskjal.

SI-52765

Samkomulag um verklag vegna uppgjörs verðbréfavíðskipta.

Seðlabanki Íslands kt. 560269-4129, Kalkofnsvegi 1, Reykjavík, (hér eftir nefndur Seðlabankinn), Verðbréfasráning Íslands hf. kt. 500797-3209, Laugaveg 182 (hér eftir nefnd Verðbréfasráning), gera með sér eftirfarandi samkomulag um verklag vegna uppgjörs verðbréfavíðskipta, sbr. lög nr. 131/1997 um rafræna eignarskráningu verðbréfa.

Tilgangur samkomulags þessa milli Seðlabankans og Verðbréfasráningar er að tryggja hagsmuni kaupenda og seljenda verðbréfa, en í því felst að seljendur fá ekki aðgang að söluandvirði verðbréfa án afhendingar þeirra og öfugt.

1. Skilgreining hugtaka.

Í reglum þessu merkir:

- 1.1 Afhending gegn greiðslu:** Að afhending verðbréfa og peninga sé samtengd eða viðhaft sé annað sambærilegt fyrirkomulag sem tryggir með öruggum hætti að seljandi verðbréfa fái ekki aðgang að söluandvirði seldra bréfa án afhendingar þeirra og öfugt í samræmi við tilmæli Alþjóðagreiðslubankans og tækninefndar fyrir verðbréfauppgjörskerfi (e. Recommendations for securities settlement systems 2001).
- 1.2 Almennir bankadagar:** Virkir afgreiðsludagar viðskiptabanka og sparisjóða frá mánudagi til föstudags, að báðum dögum meðtöldum.
- 1.3 Greiðslufyrirmæli:** Fyrirmæli sem send eru með rafrænum hætti í stórgreiðslukerfi um að draga greiðslu af reikningi greiðanda og leggja inn á reikning móttakanda. Í greiðslufyrirmælunum eru fólgnar þær upplýsingar um reikningseigendur og viðskipti sem nauðsynlegar eru til lúkningar greiðslu.
- 1.4 Handbært fé til uppgjörs:** Fjármunir sem notaðir eru til fjárhagslegra efndaloka verðbréfavíðskipta eru kröfur á Seðlabankann.
- 1.5 Pörunarbox:** Pörunarkerfi/TRS kerfi (e. Trade Reporting System) Verðbréfasráningar tekur á móti tilkynningum frá reikningsstofnunum um viðskipti sem gera á upp milli aðila fyrir milligöngu Verðbréfasráningar Öll viðskipti sem gera á upp í verðbréfauppgjörskerfinu eru tilkynnt inn í pörunarbox/TRS kerfi, þar sem þau eru pöruð. Aðeins pöruð viðskipti koma til uppgjörs.

- 1.6 Reikningsstofnun:** Félag eða stofnun sem á grundvelli aðildarsamnings við Verðbréfasráningu, hefur heimild til milligöngu um eignarskráningar á rafréfum í kerfi Verðbréfasráningar.
- 1.7 Rekstraröryggi:** Áhætta tengd uppgjörsferlinu og rekstri stórgreiðslukerfisins annars vegar og rekstri verðbréfauppgjörskerfisins hins vegar. Rekstraröryggi tekur jafnframt til Verðbréfasráningar og Reiknistofu bankanna (RB) sem annast tæknilegan rekstur framangreindra kerfa.
- 1.8 Stórgreiðslukerfi:** Stórgreiðslukerfi Seðlabanka Íslands.
- 1.9 Tímamörk efndaloka:** Tímamörk efndaloka í uppgjöri markast af því þegar verðbréf og peningar skipta um hendur. Verðbréfin flytjast frá seljanda til kaupanda gegn umsaminni greiðslu og viðskiptin eru þar með óafturkræf og teljast uppfyllt.
- 1.10 Uppgjörstagur:** Sá dagur (S) sem efndalok verðbréfavíðskipta miðast við (e. Settlement day).
- 1.11 Uppgjörstofnun:** Stofnun, sbr. 2.tl. 2.gr laga nr. 90/1999 sem er aðili að stórgreiðslukerfi Seðlabanka Íslands og annast fjárhagslega milligöngu fyrir uppgjör reikningsstofnunar í stórgreiðslukerfi.
- 1.12 Úthlutunarreikningur:** Reikningur í verðbréfauppgjörskerfi þar sem pöruð viðskipti eru vistuð á nafni reikningsstofnana þar til reikningsstofnun hefur skráð upplýsingar um hver sé endanlegur kaupandi/seljandi.
- 1.13 Verðbréfauppgjörskerfi:** Verðbréfauppgjörskerfi í eigu Verðbréfasráningar sem tekur við staðfestingum viðskiptaskilmála vegna verðbréfavíðskipta, og ákvarðar (úthlutar) réttindi og skyldur vegna viðskiptanna, gerir upp viðskiptin með því að afhenda verðbréf gegn tryggðri greiðslu.
- 1.14 Verðbréfauppgjörsreikningar:** Sérstakir reikningar í stórgreiðslukerfi Seðlabankans sem notaðir eru til peningalegs uppgjörs verðbréfavíðskipta.
- 1.15 Verðbréfavíðskipti:** Víðskipti með rafréfum, skráð hjá Verðbréfasráningu.
- 1.16 Viðbúnaðaráætlun:** Áætlun um viðbrögð við vanda sem upp kann að koma í uppgjörsferlinu hjá Seðlabanka og stórgreiðslukerfinu annars vegar og hjá Verðbréfasráningu og verðbréfauppgjörskerfinu hins vegar eða hjá þjónustuaðila sem er RB ásamt lýsingu á því hvernig bregðast á við brestum í rekstrarumhverfi þannig að unnt sé að ljúka verðbréfauppgjöri innan tilsettra tímamarka þó til rekstrartruflana komi.
- 1.17 Víðskiptadagur:** Víðskiptadagur (T) er sá dagur sem kaup og sala verðbréfa fer fram (e. Transaction day). T+1, T+2, T+3 og svo framvegis, vísa til þess dagafjölda sem líður frá víðskiptum til uppgjörs þeirra.
- 1.18 VS- reikningur:** Reikningur í kerfi Verðbréfasráningar þar sem rafréfi útgefin af Verðbréfasráningu eru vistuð sbr. lög nr. 131/1997 um rafræna eignarskráningu verðbréfa.

2. Þátttaka.

2.1 Aðild að verðbréfa- og peningalegu uppgjöri.

Reikningsstofnun hefur heimild til eignarskráningar í verðbréfauppgjörskerfi og sé hún jafnframt þátttakandi í stórgreiðslukerfi Seðlabankans fær hún stöðu uppgjörstofnunar. Sé reikningsstofnun ekki aðili að stórgreiðslukerfinu þarf hún að semja við uppgjörstofnun (þátttakanda í stórgreiðslukerfi Seðlabankans) um peningalegt uppgjör verðbréfavíðskipta sinna. Reiknings- og uppgjörstofnanir skulu gera formlega samninga við Seðlabankann og Verðbréfaskráningu í samræmi við ákvæði gildandi reglna hvors aðila fyrir sig (sjá nánar reglur Seðlabankans nr. 703/2009 fyrir stórgreiðslukerfið (Fylgiskjal A) og útdrátt úr reglum um aðild reikningsstofnana að kerfi VS. (Fylgiskjal B).

Uppgjörstofnun sem tekur að sér peningalegt uppgjör verðbréfavíðskipta fyrir reikningsstofnun ber auk eigin víðskipta, ábyrgð á peningalegu uppgjöri viðkomandi reikningsstofnunar. Verðbréfaskráning skal senda Seðlabanka Íslands afrit af yfirlýsingu uppgjörstofnunar vegna þjónustu hennar við reikningsstofnun í tengslum við peningalegt uppgjör verðbréfavíðskipta.

3. Uppgjör rafbréfa hjá Verðbréfaskráningu.

3.1. Grundvöllur og fyrirkomulag uppgjör.

Verðbréfauppgjör Verðbréfaskráningar grundvallast á afhendingu verðbréfa gegn greiðslu í samræmi við tilmæli Alþjóðagreiðslubankans frá nóvember 2001. Öll samþykkt kaup- og sölutilboð vegna víðskipta í kauphöll á rafbréfum sem Verðbréfaskráning annast uppgjör á eru tilkynnt í pörunarbox Verðbréfaskráningar. Einnig er hægt að senda utanþingsvíðskipti sem á að gera upp í gegnum kerfi Verðbréfaskráningar inn í pörunarbox til uppgjör.

Kerfið er opið fyrir tilkynningar um víðskipti frá kl. 09:00 til kl. 17:45 á almennum bankadögum. Aðilar geta sent inn kaup- og sölutilboð í pörunarbox fram til kl. 17:45 daginn fyrir uppgjör

Pöruð víðskipti eru vistuð á úthlutunarreikningum á nafni reikningsstofnana þar til reikningsstofnun hefur skráð upplýsingar um hver sé endanlegur kaupandi/seljandi.

3.2. Ábyrgð seljenda verðbréfa og aðgerðir Verðbréfaskráningar.

Seljendur bera ábyrgð á að leggja fram umsamin verðbréf á reikninga sína, innan settra tímamarka. Eftir að búið er að skrá víðskipti á reikninga endanlegra seljenda og tryggja að nægjanleg eign sé til staðar til að ljúka víðskiptum er þeim verðbréfum læst þar til uppgjör hefur farið fram. Hafi seljendur ekki staðið skil á umsömdum verðbréfum innan settra tímamarka, eyðir Verðbréfaskráning þeim víðskiptum sem eru í neikvæðri stöðu áður en endanleg greiðslufyrirmæli eru send RB til úrvinnslu. Verðbréfaskráning sendir kaupanda og seljanda upplýsingar um þau víðskipti sem eytt var og upplýsingar um væntanlega greiðsluskuldbindingu. Seðlabankinn fær jafnframt upplýsingar um slík tilvik.

Kaupendur og seljendur verða að færa þau víðskipti sem Verðbréfaskráning eyddi inn að nýju í pörunarbox Verðbréfaskráningar og koma þau þá til uppgjör næsta dag eða síðar.

3.3. Verkefni Reiknistofu bankanna.

Samkvæmt samningi milli Verðbréfaskráningar og Reiknistofu bankanna, annast RB nettun greiðslufyrirmæla vegna paraðra viðskipta fyrir hönd Verðbréfaskráningar skv. samþykktum kaup- og sölutilboðum og sendir síðan fyrir hönd Verðbréfaskráningar nettógreiðslufyrirmæli til stórgreiðslukerfisins á grundvelli þess umboðs sem uppgjörstofnanir hafa veitt Verðbréfaskráningu.

4. Peningalegt uppgjör verðbréfaviðskipta hjá Seðlabanka.

4.1. Fyrirkomulag peningalegs uppgjör.

Peningalegt uppgjör verðbréfaviðskipta fer fram á starfrækslutíma stórgreiðslukerfisins. (Seðlabankinn lokar ekki stórgreiðslukerfinu vegna verðbréfauppgjör og miðar fyrirkomulagið m.a. að því að uppgjórið valdi sem minnstri truflun í greiðsluflæði stórgreiðslukerfisins.) Seðlabankinn stofnar sérstaka vaxtalaus verðbréfauppgjörreikninga á nafni hverrar uppgjörstofnunar sem notaðir eru til að taka frá handbært fé til verðbréfauppgjör. Verðbréfauppgjörreikningar eru undirreikningar stórgreiðslureikninga sömu stofnana, sem hafa þann tilgang að halda utan um peningalegan hluta verðbréfauppgjörins. Seðlabankinn hefur einn aðgang að verðbréfauppgjörreikningum. Uppgjörstofnanir geta sjálfar annast innborgun inn á verðbréfauppgjörreikninga sína en einungis Seðlabankinn hefur heimild til að gefa út greiðslufyrirmæli sem fela í sér útborgun af þessum reikningum í samræmi við beiðni Verðbréfaskráningar til uppgjör verðbréfaviðskipta.

Uppgjörstofnanir geta falið Seðlabankanum að annast innborganir yfir stórgreiðslumörkum inn á verðbréfauppgjörreikninga sína í samræmi við þau nettó greiðslufyrirmæli sem berast frá Verðbréfaskráningu. Ábyrgð á fullnustu flyst þó ekki frá uppgjörstofnun til Seðlabanka komi til að skilmálar verði ekki uppfylltir.

Peningalegt uppgjör fer fram með þeim hætti að Seðlabankinn millifærir/bókar nettó greiðslur milli verðbréfauppgjörreikninga þátttakenda í samræmi við staðfest undirliggjandi verðbréfaviðskipti sem grundvallast á nettunarfjárhæðum sem RB annast fyrir hönd Verðbréfaskráningar samkvæmt innsendum greiðslufyrirmælum úr kerfi Verðbréfaskráningar og send eru á ábyrgð hennar skv. fyrirliggjandi umboði frá uppgjörstofnunum. Að því búnu tilkynnir Seðlabankinn Verðbréfaskráningu um að peningalegt uppgjör undirliggjandi verðbréfa sé tryggt.

4.2. Aðgengi seljanda að nettó söluandvirði verðbréfa.

Þegar fyrir liggur staðfesting um að yfirfærslu rafbréfa sé lokið millifærir/bókar Seðlabanki millifærðar fjárhæðir inn á stórgreiðslureikninga seljenda sem hafa þá fullan aðgang að nettó söluandvirði bréfanna.

Báðir þættir verðbréfauppgjörins eiga að fara fram samtímis kl. 12:05 enda liggja þá fyrir staðfestingar um að undirliggjandi verðbréf og fjármunir séu til staðar og aðgengilegir til uppgjör fyrir Verðbréfaskráningu og Seðlabanka.

5. Starfrækslutími – lokauppgjör.

Verðbréfauppgjörskerfið er starfrækt frá kl. 9:00 til kl. 17:45 á almennum bankadögum.

5.1. Tímasetningar og ferlar í verðbréfauppgjöri.

Verðbréfauppgjör fer fram kl. 12:05 á almennum bankadögum. Áður en til þess kemur skal neðangreindum undirbúningsþáttum lokið innan eftirfarandi tímamarka miðað við eðlilegan uppgjörsferil:

- **17:50.** Daginn fyrir verðbréfauppgjör (S-1) sendir Verðbréfasráning uppgjörstofnunum bráðabirgðaupplýsingar um greiðsluskuldbindingar þeirra vegna verðbréfauppgjörsins. Þessar greiðsluskuldbindingar breytast ekki næsta dag nema því aðeins að fella þurfi niður viðskipti. Seðlabanka eru einnig sendar þessar upplýsingar á sama tíma og uppgjörstofnunum.
- **11:00.** Pöruð viðskipti bíða á úthlutunarreikningum þar til reikningsstofnun hefur skráð upplýsingar um hver sé endanlegur kaupandi/seljandi. Þessu skal vera lokið fyrir kl. 11.00.
- **11:00.** Uppgjörstofnanir þurfa að vera búnar að leggja fjármuni inn á verðbréfauppgjörsreikninga sína hjá Seðlabankanum á uppgjörstegi fyrir kl. 11:00 í samræmi við þær upplýsingar sem Verðbréfasráning sendi út kl. 17:50 daginn fyrir uppgjör (S-1). Seðlabankinn staðfestir við Verðbréfasráningu hvort kaupendur hafa uppfyllt þessa skyldu sína eða ekki.
- **11:00.** Verðbréfasráning keyrir bráðabirgðauppgjör til að sannreyna hvort nægjanleg bréf séu til staðar til þess að uppgjör geti farið fram.
- **11:00.** Leiði bráðabirgðauppgjör í ljós að reikningsstofnanir (seljendur) eiga ekki nægileg verðbréf til uppgjörs þá eyðir Verðbréfasráning þeim viðskiptum sem eru í neikvæðri stöðu. Þessi viðskipti verður að setja á ný í pörunarboxið með nýjum uppgjörstegi. Verðbréfasráning sendir báðum aðilum að viðskiptunum upplýsingar um þau viðskipti sem þurfti að eyða og sendir viðkomandi uppgjörsbönkum nýjar upplýsingar um greiðsluskuldbindingar. Verðbréfasráning skal upplýsa Seðlabankann um viðskipti sem eytt er.
- **11:15.** Verðbréfasráning sendir endanlega greiðsluskrá til RB til nettunar. Þá eru allir aðilar hjá Verðbréfasráningu með tilskilin verðbréf á reikningum sínum til að ljúka verðbréfauppgjöri og peningalegar innstæður á verðbréfauppgjörsreikningum til að mæta greiðsluskuldbindingum sínum. RB reiknar út nettógreiðslufyrmæli uppgjörstofnana og sendir greiðslufyrmælin til Seðlabankans.
- **11:15.** Hafi breyting á endanlegri greiðsluskrá það í för með sér að uppgjörstofnanir eiga ekki lengur nægjanlegt fé inn á verðbréfauppgjörsreikningum sínum í Seðlabankanum hafa þær frest til kl. 11:45 til að greiða það sem uppá vantar inn á verðbréfareikninga sína þannig að uppgjör geti farið fram á grundvelli RB kl. 11:15. Þeirrar greiðsluskrár sem Verðbréfasráning sendi til
- **11:46.** Seðlabankinn sendir Verðbréfasráningu staðfestingu á hvort viðkomandi uppgjörstofnanir eigi innstæðu á verðbréfauppgjörsreikningum til að mæta greiðsluskuldbindingum sínum miðað við innsenda greiðsluskrá frá kl. 11:15.

- **11:46.** Ef í ljós kemur að einhver uppgjörstofnun á ekki nægjanlegt fé til að mæta greiðsluskuldbindingu sinni eyðir Verðbréfaskráning einhliða út svo stórum hluta verðbréfakaupa hennar að það dugi til að uppgjörið geti farið fram. Verðbréfaskráning sendir að því loknu út nýja greiðsluskrá til RB sem endurreiknar uppgjörið. Viðskiptin verða felld niður í samræmi við reglur Verðbréfaskráningar sem heimila að velja úr þau viðskipti sem felld eru niður þannig að framvinda uppgjör verði tryggð innan settra tímamarka.
- **11:55.** Ef niðurfellingar eru af þeirri stærðargráðu að fyrirsjáanlegt er að tímamörk uppgjörferlisins haldi ekki hefur Verðbréfaskráning heimild til að halda kerfinu lokuðu fram yfir hefðbundinn uppgjörstíma þar til búið er að tryggja uppgjör, þ.e. þar til náðst hefur fullkomið samræmi milli verðbréfa og peningahluta uppgjörins.
- **12:00.** Verðbréfaskráning lokar kerfi sínu og undirbýr verðbréfauppgjör á grundvelli þeirra innstæðna sem uppgjörstofnanir hafa greitt inn á verðbréfauppgjörreikninga sína skv. upplýsingum frá Seðlabankanum.
- **12:05.** Verðbréfaskráning gerir upp bréfin og sendir Seðlabankanum staðfestingu um að uppgjör sé lokið.
- **12:05.** Seðlabankinn millifærir/bókar nettó uppgjörfærslur milli verðbréfauppgjörreikninga kaupenda og seljenda og sendir Verðbréfaskráningu staðfestingu um að uppgjör sé lokið.
- **12:05.** Seðlabankinn bókar innstæður á verðbréfauppgjörreikningum yfir á stórgreiðslureikninga.
- **12:15.** Kerfi Verðbréfaskráningar opnar fyrir viðskipti á ný og sendir staðfestingu þar að lútandi til Seðlabankans.

5.2 Frávik frá eðlilegu uppgjörferli.

Komi sú staða upp að reiknings- eða uppgjörstofnanir eigi ekki tilskilin verðbréf eða peninga til uppgjör kl. 11:55 frestast efndalok uppgjörins þ.e. flutningur verðbréfa og peninga milli kaupenda og seljenda og opnun kerfisins. Verðbréfaskráning heldur nákvæma skrá yfir öll frávik af þessu tagi og sendir Seðlabankanum upplýsingar um þau.

Þær reiknings- og/eða uppgjörstofnanir sem uppfylla ekki ákvæði um skil á verðbréfum eða peningum til uppgjör á tilsettum tíma skulu greiða sekt til Verðbréfaskráningar í samræmi við gjaldskrá.

Verði reiknings- eða uppgjörstofnun uppvís að vanrækslu ber Verðbréfaskráningu að áminna viðkomandi aðila skriflega og sé um ítrekaða vanrækslu að ræða geta Seðlabankinn og Verðbréfaskráning fellt úr gildi aðild viðkomandi aðila að verðbréfauppgjörinu.

5.3 Gildistaka.

Samkomulag þetta tekur gildi 21. september 2009. Frá sama tíma fellur úr gildi eldra uppgjörsfyrirkomulag aðila skv. samkomulagi frá 25. maí 2000. Báðum aðilum er heimilt að óska eftir endurskoðun eða niðurfellingu samkomulagsins með 6 mánaða fyrirvara.

5.4 Ágreiningur.

Rísi ágreiningur út af samkomulagi þessu skal reka málið fyrir héraðsdómi Reykjavíkur samkvæmt lögum nr. 91/1991.

Samkomulagið er undirritað í tveimur samhljóða eintökum og fær hvor aðili eitt eintak.

Reykjavík, 25. ágúst 2009.

SEÐLABANKI ÍSLANDS
HF.

VERÐBRÉFASKRÁNING ÍSLANDS

Már Guðmundsson
seðlabankastjóri

Einar Sigurjónsson
forstjóri

Tryggvi Pálsson
framkvæmdastjóri

8 VIÐAUKI III

Fylgiskjal.

SI-55146

Samkomulag um breytingu á samkomulagi um verklag vegna uppgjörs verðbréfavíðskipta dagsettu 25. ágúst 2009.

Seðlabanki Íslands kt. 560269-4129, Kalkofnsvegi 1, Reykjavík, (hér eftir nefndur Seðlabankinn), Verðbréfasráning Íslands hf. kt. 500797-3209, Laugaveg 182 (hér eftir nefnd Verðbréfasráning), gera hér með eftirfarandi samkomulag um breytingu á samkomulagi um verklag vegna uppgjörs verðbréfavíðskipta, sem undirritað var 25. ágúst 2009, og tekur gildi 21. september 2009.

1. Peningalegt uppgjör verðbréfavíðskipta hjá Seðlabankanum.

Í 4. kafla samkomulagsins frá 25. ágúst 2009 er fjallað um peningalegt uppgjör verðbréfavíðskipta hjá Seðlabanka og í undirkafla 4.1. um fyrirkomulag peningalegs uppgjörs kemur m.a. eftirfarandi fram í 1. og 2. mgr.:

Peningalegt uppgjör verðbréfavíðskipta fer fram á starfrækslutíma stórgreiðslukerfisins. (Seðlabankinn lokar ekki stórgreiðslukerfinu vegna verðbréfauppgjörs og miðar fyrirkomulagið m.a. að því að uppgjórið valdi sem minnstri truflun í greiðsluflæði stórgreiðslukerfisins.) Seðlabankinn stofnar sérstaka vaxtalaus verðbréfauppgjörseikninga á nafni hverrar uppgjörstofnunar sem notaðir eru til að taka frá handbært fé til verðbréfauppgjörs. Verðbréfauppgjörseikningar eru undirreikningar stórgreiðslureikninga sömu stofnana, sem hafa þann tilgang að halda utan um peningalegan hluta verðbréfauppgjörseikninga. *Seðlabankinn hefur einn aðgang að verðbréfauppgjörseikningum. Uppgjörstofnanir geta sjálfar annast innborgun inn á verðbréfauppgjörseikninga sína en einungis Seðlabankinn hefur heimild til að gefa út greiðslufyrirmæli sem fela í sér útborgun af þessum reikningum í samræmi við beiðni Verðbréfasráningar til uppgjörs verðbréfavíðskipta.*

Uppgjörstofnanir geta falið Seðlabankanum að annast innborganir yfir stórgreiðslumörkum inn á verðbréfauppgjörseikninga sína í samræmi við þau nettó greiðslufyrirmæli sem berast frá Verðbréfasráningu. Ábyrgð á fullnustu flyst þó ekki frá uppgjörstofnun til Seðlabanka komi til að skilmálar verði ekki uppfylltir.

Peningalegt uppgjör fer fram með þeim hætti að Seðlabankinn millifærir/bókar nettó greiðslur milli verðbréfauppgjörseikninga þátttakenda í samræmi við staðfest undirliggjandi verðbréfavíðskipti sem grundvallast á nettunarfjárhæðum sem RB annast fyrir hönd Verðbréfasráningar samkvæmt innsendum greiðslufyrirmælum úr kerfi Verðbréfasráningar og send eru á

ábyrgð hennar skv. fyrirbyggjandi umboði frá uppgjörstofnunum. Að því búnu tilkynnir Seðlabankinn Verðbréfaskráningu um að peningalegt uppgjör undirliggjandi verðbréfa sé tryggt.

Í undirkafla 4.1.5 í reglum Verðbréfaskráningar Íslands hf. frá 16. september 2009 kemur hins vegar eftirfarandi fram:

Kl. 11.15 sendir VS aftur greiðslufyrirmæli til staðfestingar eða til breytinga á greiðslufyrirmælum uppgjörins. Breyting á sér einungis stað ef fella hefur þurft niður viðskipti vegna skorts á bréfum. Hafi orðið breyting vegna niðurfellinga millifærir RB mismun sbr. 4.1.4. Reiknistofa bankanna mun reyna millifærslu milli stórgreiðslureiknings þátttakanda og verðbréfauppgjörreiknings hans. Ef innstæða eða heimild er ekki næg kl. 11:15 er millifærsla reynd með 3ja mínútna millibili til kl. 11:45.

Samningsaðilar eru sammála um að breyta verklagi því sem fram kemur í undirkafla 4.1. í samkomulagi um verklag vegna uppgjör verðbréfaviðskipta, dagsett 25. ágúst 2009, þannig að það samrýmist verklagi því sem fram kemur í framangreindum undirkafla 4.1.5 í reglum Verðbréfaskráningar Íslands hf. frá 16. september 2009. Að öðru leyti breytist umrætt samkomulag frá 25. ágúst 2009 ekki.

2. Gildistaka.

Samkomulag þetta tekur gildi 21. september 2009. Báðum aðilum er heimilt að óska eftir endurskoðun eða niðurfellingu þess með 6 mánaða fyrirvara.

3. Ágreiningur.

Rísi ágreiningur út af samkomulagi þessu skal reka málið fyrir héraðsdómi Reykjavíkur samkvæmt lögum nr. 91/1991.

Samkomulagið er undirritað í tveimur samhljóða eintökum og fær hvor aðili eitt eintak.

Reykjavík, 16. september 2009.

SEÐLABANKI ÍSLANDS
HF.

VERÐBRÉFASKRÁNING ÍSLANDS

Már Guðmundsson
seðlabankastjóri

Einar Sigurjónsson
forstjóri

Tryggvi Pálsson
framkvæmdastjóri